

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VI.—NR 23.

WINNIPEG, MAN., den 9 JUNI 1898.

LÖP. NR 212

KRIGET.

Santiago bombarderat.

Stor insurgentseger vid Manila.

Onsdagen, torsdagen och äfven fredagen tillbragtes så att säga under feberheta. Telegram om ett stort sjöslag vid Santiago de Cuba bokstafveligen regnade ned öfver de arma Winnipegborna. Först var spanska flottan sänkt, så var den amerikanska på hafvet botten, medan den tredje rapporten gaf hvardera flottan en liten del af segern. Något hade tydligen hänt men den massa lögnen som telegraferades och noterades inom ett par timmar gjorde det temligen svårt att förstå eller få reda på hvad som hänt.

Sedan upståndelsen lugnat sig har man lyckats få reda på följande. Kommandör Schley fick befallning recognosera samt söka upptäcka de maskerade batterier, som man visste funnos vid inloppet till Santiagos hamn för att tyta dem.

Amiral Cervera påstas nu med bestämdhet ligga för ankar i Santiagos hamn, ehuru det en dag påstods, att han var på väg till Manila. För att komma åt honom från sjösidan var det nödvändigt, att demaskera de spanska batterierna och detta lyckades öfver förväntan väl. Då de amerikanska fartygen kommo seglande upp mot hamnens inlopp började spanjorerna skjuta, men efter vanligheten ytterst få. De påstas hafva skjutit 300 skott och icke ett enda träffade Schleys fartyg, hvilka deremot tystade batterierna. Spanjorerna trodde, att amerikanerna drog sig tillbaka färskrämde och i glädjen skjöto de efter fartygen på flera mils håll.

Den amerikanska amiralen, som önskade sätta korgen i den butelj spanjorerna inneslutt sig uti, befal, att sänka ett fartyg midt uti segelrännan. 8 man frivilligt valdes ur ett stort antal. Det gällde nämligen lifvet att gifva sig i väg på ett fartyg, som de själlva skulle spränga hål uti för att få det att sjunka på rätta stället. Allt gick emellertid öfver förväntan väl och de 8 amerikanerna läto sig tagas till fånga af spanjorerna.

Dessa senare sprängde i sin tur sönder fartyget med dynamit för att hålla segelrännan klar.

Hamnen vid Santiago är mycket kinkig att passera in och ut. Hamnen och den därtill ledande segelrännan likna en butelj och kunna bokstafveligen korkas genom sådana manövrer som försökts af kommandör Schley.

Själlva rännan är 900 fot bred och endast ett fartyg i sänder kan passera in eller ut. En mängd torpedos, minor och andra farligheter hafva lagts i rännan, så att den samman är endast 100 fot bred. Själlva hamnen är 15 mil lång med tillräckligt utrymme för en riklig batalj.

Sedan amiral Cervera ändtilligen bevisats vara i Santiagos hamn ha förberedelser att ödelägga hans flotta både från land och sjösidan tagits. 5000 soldater hafva landstigit och dessa i förening med en arme insurgenter ämna anfälla den spanska amiralen från landsidan, medan Sampson kommer från sjösidan.

Under det uppnärksambeten varit så helt och hållet fast på Cuba har intet hört från Manila, hvarest Dewey håller trogen väkt, tills i tisdags morse, då underrättelse ankom, att insurgenterna därstädes vunnit en viktig seger öfver spanjorerna i provinsen Cavite samt att de tagit 50 officerare och 1800 man till fånga. Huruom dessa fångar komma att behandlas, är en fråga af stor betydelse, ty Philippinernas invånare äro så uppretade på allt hvad spansk heter, att man fruktar för blodiga uppträden. Amiral

Dewey har emellertid fått löfte af insurgenternas befälhavare Chelen Agrinaldo, att krigsfångarne skola behandlas menskligt.

Flottan No 2 från Cadix, hvilken påstods vara i Vest Indien har återvänt till Cadix efter att hafva förtagit några manövrer på oceanen.

I ett bref, som af amerikanska deaktiver stults från spanske löjtnanten Carranza, omtalas ett system af spioner underhålls af spanska regering i Förenta Staterna. Löjtnant Carranza, som f. n. bor i Montreal, kommer troligen att utvisas på begäran af Förenta Staternas utrikesdepartement.

Sedan amiral Sampson fullbordat sina planer för spanska flottans förstöring skred han i tisdags till verket. Första delen af programmet bestod uti att förstöra fastnings verken och batterierna vid inloppet till Santiago; denna del synes i tisdags hafva utförts med största noggrannhet. Efter en häftig eld från de olika krigsfartygen tystnade det ena batteriet efter det andra. Tre timmar ständigt skjutande tystade de spanska kanonerna.

Det påstods ytterligare, ehuru nyheten ej var bekräftad i går mårse, att spanska kryssaren Maria Teresa sänkts i hamnen.

Under detta engagement visade det sig åter, att amerikanerna sköto med stor precision och deras projektiler bokstafveligen plöjde upp jordverken vid de olika batterierna. Ånskönt spanjorerna svarade träffades hvarken ett fartyg eller manskap en enda gång.

CANADA.

Quebec.

En jordstöt märktes den 2 dennes i Montreal.

C. P. R:s inkomster under sista veckan i maj voro \$710,090 mot \$608,000 i fjol.

Ett par fall af förgiftning af lax och hummer i konservburkar, hafva förports i Montreal.

"La Patrie", är mycket hälskt mot senaten, såsom varande "folket's förtroende".

En större eldsvåda ägde rum vid St Henry invid Montreal. De olika byggnaderna för slaktning, tillhörande Western Abattoir Co., förstördes. Skadan anslås till ungefär \$100,000.

Utrymnet i Montreals elevatorer är så litet, att järnvägsbolagen måst upphöra skjuta hvete tills de nuvarande lagren äro utskäppade. Både köpmän och järnvägens betjente klaga däröfver.

Ontario.

Parlamentet.

Sir Louis Davies har återvänt från Washington med den försäkran, att ombud från Förenta Staterna samt Canada skola möta i Quebec för att underhandla om de olika frågor, som beröra de olika landens gemensamma intressen.

Senaten har antagit en förändring i rösträttsfrågan, som troligen kommer att fördröja frågan om prohibitionsomröstningen. Samma ändrings förslag förkastades af underhuset.

Kommittén, som tillsattes för att undersöka förhållandena på Crows Nest banans byggnad, har nu afgifvit sin rapport till parlamentet. De hafva funnit, att ord ej hållits i fråga om kontrakt, att vid tillfällen inga förberedelser gjorts för de nykomne så att de måste sova på bar backe, att bostäderna voro smutsiga och fulla af obyra; att inga värmeapparater placerades i tälten förrän i januari; hot att männen skulle afskedas, om de klagade; höga priser på förnödenheter m. m.; olaga arresteringar o. s. v. Kommittén ger följande anvisningar: lönen bör vara åtminstone \$2.00 till \$2.50 pr dag; att ingen spirituosa bör säljas vid eller i närheten af arbeten af detta slag; oberoende tjänstemän böra till sättas för att efterse, att lag och ordning efterlevs samt missbruk läfves.

Det kostar ungefär \$37,500 om året att trycka "larbrödernas" tid. Bland de talträngda märkes Mr Davin, som yttrade sig ej mindre än 1026 gånger under förra parlamentet.

Prins Albert af Belgien åfäde ett besök i Ottawa i lördags.

Sir Adolph Chapleau, f. d. guvernör samt framstående konservativ politiker ligger för döden i Montreal.

Rikets inkomster för de gångna 11 månaderna, som utlöpte den 31 maj, belöpa sig till \$35,613,900. Canadas skuld var samma dag \$256,296,000.

Utstakningen af järnvägen mellan Toronto och Sudbury väntas snart tagas sin början. De förberedande undersökningarna äro i det närmaste öfverensgående.

Årsdagen af Sir John Macdonalds död firades måndags med en enkel ceremoni i Ottawa. Dagens betydelse ihogkoms likaledes i Kingston, hvarest det flaggades på half stund.

Ej mindre än 4 små barn mellan 2 4 år dogo i måndags till följd af olycksändelser. Ett föll i en kittel kokande vatten, ett dog af gift, ett annat dog af dålig lax och ett fjärde lekte med tändstickor, satte eld på sina kläder samt brann upp.

Rat Portage. Sägverken i Rat Portage och Norman afstannade i förra veckan. I följd af det låga vattenståndet har nämligen icke något timmer kunnat fraktas ned för afveking. Det väntas dock att timmer skall komma, så att sägverken åter komma i rörelse.

Vattenledningsarbetet pågår nu som bäst i den svenska staden.

Det engelska militärmusikbandet anlände i måndags och gaf konsert på aftonen.

Manitoba.

Land såldes härom dagen ej långt från Altona för \$30 pr acre.

Torridgningen af St Andrews träsk pågår och väntas avslutas inom 90 dagar.

En 20-årig ungdom i Portage la Prairie tog in arsenik i misstag och dog.

En större plöjningstafan kommer att äga rum den 24 juni vid Wawanesa. \$300 kommer att gifvas bort i priser.

Ett gifmilt regn föll i söndags o. måndags, gifvande årsväxten en grundlig rotblöta. Solsken är nu välkommet.

Carberry stad kan skryta med en finare fotbollklubb. Stadsborna anse den i själlva verket öfvervinnerlig. Om lördag reser klubben till St. Paul, Chicago och en del städer i östern, hvarest fotboll är omtyckt. Stadsborna hafva subskriberat en tillräcklig summa för att betäcka utgifterna.

Man kan ej annat än önska det unga laget all möjlig framgång. Provinsen har visat sig styf både i hockey och cricket, och det vore önskligt att denna tournee kunde visa, att i detta land ej endast växer extra fin hvete, utan att man också finner starka lungor och muskler.

Winnipeg.

Snickare och timmermän i staden höllo ett möte i tisdags, hvarevid beslöts att alla skulle ena sig om att begära högre dagpenning samt ett hvarje yrkesbroder skulle förstås gå in i fackförening. Nästa möte skall hållas om måndag.

N. W. Territorierna.

Skördeskiktarna i Alberta ha betydligt förbättrats genom nödigt regnfall.

Calgarys invånare skola rösta öfver en \$25,000 bonus till C. P. R. d. 15 nästkommande.

189 homesteads upptogos i Edmonton distriktet under maj månad, 26 i QuAppelle under samma tid.

Calgary Breving Company's öl börjar vinna allt större marknad. Det är välsmaknade och litet; det bygges af det bästa möjliga vatten, kristallklart från Klippbergen.

"The Regina Leader" uttrycker sig mycket belåtet öfver Hon. M. C. Camerons upphöjelse till guvernör öfver territorierna.

En tysk var härom dagen instiftad för stöd af sten från en engelsmans fram, norr om Regina. En del farmare skulle hellre betala att blifva qvitt sten än att stämma folk för hjälpen.

Rev. J. W. Lundgren från Murdoch, Minn., besöker under sin resa i västern denna månad följande platser: Fleming den 7—9; Whitewood den 10; Ny Stockholm söndagen d. 12, Perceval den 14; Calgary d. 15—16; Wetaskiwin söndagen den 19.

På återresan komma möjligen åtskilliga andra platser att besökas inom Alberta, där svenskar bo och vistas. Om någon önskar besök, så var god och skrif genast till pastor Lundgren under följande adress: Rev. J. W. Lundgren, c/o Chas Ohlin, Wetaskiwin, Alta.

Nu böra våra landsmän passa på tillfälle att få höra en svensk luthersk pastor predika och kalla honom till sig.

Edmonton vägen till Yukon kommer troligen att blifva en af de mest omtyckta om man får döma af ett bref skrivit den 14 maj från Grand Rapids, på Athabasca floden. Omkring 200 båtar höllo då på att passera fallen. 4 båtar hade förlit med allt gods men inga människolif hade förlorats. Tre favor, svårigheter och mödor är scenen synnerligen intressant. Olika tungomål, alla upptäckliga kostymer, alla sorters båtar från björkanoter till fullriggade slupar, allt detta i förening med den uphetsning, som blir rådande så snart någon mötes med förändrade rykten om upptäcktes af guld vid de stora floderna, gör att man känner sig manad att trotsa alla svårigheter för att få det efterlängtade guld.

Klimatet beskrives såsom synnerligen skönt, sceneriet storslaget, vildt i myckenhet samt ingen sjukdom att tala om. I händelse berättelserna om stora guldfynd besanna sig, blir Edmonton vägen nog en stråkväg för alla guldsökare.

Yukon.

De kon creativa äro fortfarande mycket lifliga i afvakten på valen till Manitoba legislatur nästa år.

Fullastad med guld, öfvergifven och hungrande, dog en guldräfvare på väg hem från Yukon mellan Dawson City och Deya. Hans namn var Rochel och han hade haft synnerlig tur i guldländet. Som han ej kunde få stå guld, dog han midt i sina rikedomar.

Alla förslag att bygga en järnväg till Yukon hafva nu fallit. Sedan senaten vägrat att godkänna regeringens järnvägsförslag, tog British Columbia regeringen upp saken och försökte träffa överenskommelse med McKenzie & Mann. Firman afsade emellertid allt uppdrag i detta hänseende, och tanken på byggnad i år måste därför helt och hållet uppgifvas.

British Columbia.

De nya valen till provinsriksdagen skola äga rum den 9 juli.

Bella Adams skar halsen af sin älskare, negermusiker. Hon är en gift kvinna, som öfvergifvit sin man.

Martha Wolf förklarades skyldig till dråp. Hon slugande en brinnande lamp mot sin matmoder, hvares kläder togo eld och döden följde från bränsåren.

Skonerten Jane Grey, som den 19 maj seglade från Seattle till Kotzebue sund, sjönk 90 mil från kap Flaherty. 34 personer drunknade och 28 räddades.

Ett större ackord har gifvits af Mann, Larson & Foley, nämligen byggandet af en järnväg från Robson till Midway, en ny linik på Crows Nest banan, Ackordet går löst på en summa af \$3,000,000.

Utlandet.

En eldsvåda i Peshavar, befäst stad i Indian, orsakade skada till den enorma summan af \$20,000,000, 4,000 hus förstördes. Detta är den största eld, som någonsin härjat Indien.

Kejsar Wilhelm har befäl, att hofpredikanter måste predika endast i 15 minuter.

Konungen af Siam Khouloukorn har utställt följande märkvärdiga order: Min minister, Tehanpleireux, är från och med i dag befriad från sin befattning och alla ordnar och utmärkelser skola frångå honom. Vidare skall hans hufvud rakas och på sjunde dagen efter denna operation skall hans befattning bestå i att gifva de heliga elefanterna hö, hvilket skall blifva hans göromål, tills han dör.

Ryssland antages se med oblidja ögon på Förenta staternas framgång vid Manila. I den händelse arkipelaget gifves till Förenta Staterna och England, ämnar den ryska björnen också pecka på sin andel och det kan då komma till slagsmål om de bästa bitarna.

Man rustar sig till försvar i Spanien, hvarest gamla kanoner måste göras tjenst. Folket börjar emellertid att känna leda vid kriget och in vånarna i Barcelona berättas hafva svarat på en uppfordran att bidraga med \$60,000 till stadens försvar: "Om Yankosamiralen kommer hit, skola vi helt enkelt bjuda honom på middag".

Ett uppresning mot rysk militär i Perzhana, Turkestan egde rum i slutet af förra månaden. 20 ryska soldater dödades 18 särades. Det är länge sedan något liknande hänt de ryska vapnen.

Brefafdelning.

Winnipeg Juni 5, 1898.

Hr Redaktör: I CANADA's sidste Nummer findes följande förslag, at i Stedet för den årlige aarlige Udflygt paa Midsummerdagen, som i Aar skulde blive til fordel for Hospitalets Byggekasse, da at optage en Indsamling.

Jeg haaber at Skandinaverne en gang om Aaret kan enes om at have en geimtylig Sommerudflugt i det grønne, det er naturligtvis (for nogle enkelte) lidt extra arbejde, men det er virkelig sørgeligt om Sammenholdt blandt Skandinaverne her i Winnipeg er saa daarligt, at den aarlige Udflygt i Aar skal ofres fordi det er lidt extra Arbejde. De tre sidste Aars Resultater have været saa glimrende: nemlig i 1895 \$85,90, i 1896 \$83.92 samt i 1897 \$66.85, at dette alene skulde være en opmuntring at faa en Udflygt i Stand i Aar.

Haabende at i næste Nummer af Deres ærede Tidning se et Møde sammenkaldt, forbliver jeg Deres erbedige

Christian Bruhn.

WATERVILLE, QUE., 31 maj 1898.

Herr Redaktör af CANADA!

Jag är nu åter hemkommen efter min sextonde resa till Alberta. I december 1892 — jag hade då varit bosatt i Canada i 22 år — gjorde jag min första resa till västra Canada för att bese denna mycket omtalade landsdel och finna ut, hvad framtid där erbjöds invandrare landsmän. På fjorton resor har jag fört nybyggare och ombud med mig och från alla dessa resor har jag fått

rapporter och bref, som Department of Immigration lätit trycka och sprida bland våra landsmän i annonseringsändamål. Min sista exkursion var den största jag någonsin haft, och det var ett stort nöje att höra alla de goda visord om landet i Alberta, som följdes af nybyggarna. Och att så många nybyggare börja invandra, är ett stort nöje för oss, agenter, och bör vara så äfven för redaktören af vår enda svenska veckotidning i Canada.

Men hyad jag nu vill säga är, att om det ej vore för första stället arbete och framgång samt breven, som de skrivit, m. m., så hade ej invandringen gått så fort, som den nu gör. Min bön till Gud är, att han allt framgent ville vilsligna nybyggarna med goda gröder.

Jag hade i mitt sällskap senaste resan folk från Kansas, Nebraska, Iowa, Idaho, Syd och Nord Dakota, Minnesota, Wisconsin, Michigan, Illinois, Pennsylvania, New York, Connecticut, New Hampshire och Maine. Det var ju icke så många från hvarje plats, de flesta voro från Minnesota. Dessutom mötte jag i Hoffman Minn., ett sällskap på 38 personer, barnen inbegripna. De medförde 4 vagnslaster hästar, kreatur, redskaper, maskiner, husgerådskor m. m., och reste till Leduc, Alberta, hvarest de flesta af dem hade bekanta. Det var trefrigt att bevitna detta återseende. Det är endast tre år sedan det första ombudet från Hoffman besökte Alberta, men många hafva sedan dess kommit därifrån och flera väntas till hösten.

"En bra man drager flera, en dålig skrämmar många" — t. o. m. goda. Emellertid går immigrationen framåt, och Canadaregeringen bjuder alla skandinaver välkomna till 160 acres fritt Homesteadland. Godt land, godt klimat, god vatten, godt om skog m. m. Jag menar inte, att det är något paradis, men folk, som bott många år i Minnesota, säga, att det icke är så kallt här som där. Jag har sex rapporter från min senaste resa, af hvilka de två kortaste sköla tryckas nu. Det är svårt att få folk till att skriva korta rapporter.

En sak till vill jag säga, mina kära redaktör, innan jag slutar, och det är, om Gud vill, så afgår min andra exkursion från följande platser: Montreal den 20 juni, Toronto och Sault St. Marie samma dag, Fort William den 21, Winnipeg den 23, Portal den 24 på morgonen. Ombud och nybyggare öster om Minneapolis skola resa från Minneapolis och St. Paul lördagsmorgon den 23 för att möta i Moose Jaw nästa dag.

Högaktningstulft,
C. O. Swanson.

Mr Gladstone's sista litterära arbete. Det sista litterära arbete, som William E. Gladstone fullbordade under sin långa lifsbana, var en välskrifven och känslfull minnesgård öfver Arthur Henry Hallam, skolkamrat och ungdomsvän, tills den obehagliga döden skilde dem åt. Denna gård var den sista af fem artiklar, hvilka Mr Gladstone vid olika tillfällen skrivit för THE YOUTH'S COMPANION. Sista profarikt, korrigerad af Mr Gladstone, fullbordades i november 1897. En sådan minnesruna från en 88 årig man, hvilkens statsmannaverksambet har lämnat ett så djupt och ovanskligt intryck i världshistorien, öfver en 22-årig ungdomsvän, som legat 64 år i grafven, är troligtvis enastående i litteraturen. Ugifvarne af THE YOUTH'S COMPANION hafva originalmanuskriptet till denna lilla bok, som i dagarne tryckts och sändts ut i en enkel men värdad utstyrel. Det utgör ännu ett bevis på den omsorg, hvormed THE YOUTH'S COMPANION söker bidraga till ungdomens uppfostran genom att trycka endast goda arbeten från de bäst kända skriftställare. Den är i sanning med sina vackra illustrationer en världig ungdomens ledsagare. Profnummer sändas på begäran från Perrin, Mason Co., Boston, Mass.